

за пирьбудову Литвині ке Русьні.

Збир постановив звырнутыся "Полісьсёвы" до плінума ЦК КПРС по пільшчыцкому штаннёву з окреслыннем своіх праблёмув и пронон-
вёву по іхому развизаннёву, а таксамо прыняв рэзолюцыю проті
антыдэмократыцкіх пунктэў індэвіншніх Указэў: Прывідума Наівыж-
ш; і Рады Литвиньскіі Радіцкіі Соцыялістыцкіі республікі / е
выдруковані; 89.04.04/ и Прывідума Наівыжш; і Рады Спарэзу Рады-
цкіх Соцыялістыцкіх республік од 89.04.08.

ФРОНТ ПЫРЫБУДОВЫ

Ш О К А Ж Э,

Ч О М У Н А В М І Ё Е С Т А Т Ь С Т Ь К А ?

Веддук колпнаго высёло шлы людэ на гэты голасованне. И хоч
велько нбудуло з кого выбырати, мшыга які польшукі брали в руки
самописку. "Надоілы бюрократы, бы чоботы подрані!"-- думалы во-
ны і закрэствалы найменска тых, хто - на іху думку - ны скал-
кы нудбае про вытпрэсы людэў нтныцкаго Полісься, про культуру і
экологію звыні нашчедкэў ітвјегэў.

От ек поставылыся в твэрдях Полісья до першого сьхрытаре ЦК
КПІ Окрема Соколового. Кобрын: "за" проголосовалі 13466 выбрал-
ныкэў, "протів" -- 16446; Вырза: ндовіра гіровы Окремовы выка-
зало 57 процінтэў голасовалікэў; Дорогічын: најбольш кыжів проті-
в партейного звырхныка накідалы в Партизаньскому выбралныцко-
му ободову -- 1147 и но 607 людкы покынуло ёго імэнне нызакрес-
ляны; Яново: "за" -- 40 процінтэў... И хоч у цілому О.Соколив
выбывся из стэў і лёкотні, статыстка ка' сама за сёбе.

І нмаімо можыцельны прывысці гонь всі выкладкы вышкэў го-
лосованна на втн. Полісьсёвы, тому запнымос шэ но на одному пры-
кладову: протів першого сьхрытаре Вырсьцігьского обкома партіі
Зыльнывьского в Луницёвы проголосовало 37 процінтэў выбралныкэў
И вын, і першій сьхрытар Волньского обкома Павлінко е выбраны
дыпутатамы, алы далёко ны аднодумно.

Про шо-ж каже, чому навміёе дыпутатэў і нас, выбралныкэў,
статыстка? Чы-ж ны про тэ вона каже, шо найменяны вынї, а тако-
ж дэ-якы нмаіменяны гонё чолівныкы ны велько-то жыдуць вытпраса-
мы пудуладных людэў?! Дэ-шо вони, відомо, роблять, алы того шэ
надто мало.

Какож рынчык мірае на сьбе. Чым-жэ ндогодують дэ-якы чолівны-
кы Вырсьця чы Луцка, Міньска чы Кнёва нам, члінам згуртованна
"Полісьсё"? А тым, шо вони ннек нывтылэвлять: от того, шо імы
нызаважетмуця пуднеты нашы пытанні, гэты пытанні ннэдмуця. Во-
ны остануть! Хоч и знаходяця выскы становыскою, алы ны разумом
и разуміннем політыцкіі прерспытывы, звырхныкы, најпероч полісь-
кы мьтранты, які на нашэ Одродінне кажуть зныважыво: "нма чого
тыпсьці лахманамы". А пытанні все розростаця, пырростаюць в про-
блїмы. И ек-бы нхотїлося такым чолівныкам рынчого, развјезуватї
полісьян праблїмы - культурныцкі, ыкологыцкі, рыльгїіны, іконо-
мыцкі - бутыме мусово. И чым ранчїі діло значэця, тым лэхчїі и
дылшїі воно пїдэ, а нызачэця, то... надыходыть пора выборэў до
Наівыжш;х Радэў Литвині ке Русьні, на якіх поліськіі люд шэ бильш
одважно выкажыця но за тых, хто вынаправду боронить ёго вытпрэсы,
хто расподовуїця за ім. И гэтому навміёе статыстка.

В. Д--і.

ПРЫПЫТЬ

З ІВАНГІЛЯ ВЭДЛУК ЕГАНА /Дыльна I/:

1. Напэроч было Слово, і Слово было в Бога, і за Бога было Слово.
2. Воно было в Бога адвіку.
3. Без крыз Ёго стало, а без Ёго ніч нібыло з того, што стало.
4. В Ёму Вік був, а Вік був за Видно людям.
5. А видно в поночні світыць, і поночнне нязгорнула ёго.
6. Була людзіна, одредна Богом; імянне іііі Еган.
7. Він прыйшоў, шоб сведчыць, сведчыць про Видно, всі шоб віру малы крыз Ёго.
8. Нібыв він за Видно, алы б у в о д р е д я н и м, шоб сведчыць про Видно.
9. Було Видно напавдзішнэ, яке просвітае всеку людзіну, што прыходыць на світа.
10. Було Воно на світовы, і світ крыз Ёго став, і світ Ёго нмознава.
11. До своіх прыйшло, і сроді нмпріянялы.
12. А ля тым, што прынялы Ёго, віручым у Ёго, Воно дало сылы дзітмы Божымы стати, оно тым, што віраць у імянне Ёго.
13. Тым, што ны од юды, ны од хотіння тіла, ны од хотіння спарынка, алы од Бога вродыліс.
14. І Слово тілом стало і сіділо мяз намы, /і бацьчы мы славу Ёго, славу, ек сына іідного од Батька/, повнэ ласкы і правды.
15. Сведчыць Еган про Ёго і голицно кажа: Сі і е То і, про Яко го іе сказава, што за мною ідзе. То і пэпероч мянэ став, бо впероч мянэ був.

Стыпан КУХАРЧУК

РІДНА МОВА

Будь смалішым, ниссоромса
 В світ пускаты ріднэ слово,
 Ха і лятыць воно, скоромнэ,
 Быстрым голубом поштовым.
 Ныльчы, што мова рідна
 Нмозасана, корава.
 Мяз другымы быць ривні і
 Е в іііі святэе право.
 Нмстара іса забуваты,
 Чы і ты сын і дэ ты врос,
 Ек тобі казала маты,
 Выправляючы у впро і.
 Нывчыны собі сам раны,
 Зов іязу нмстраты в корынем.
 Зна і -- голына одорвана
 Нмросць івшыю загана.
 Ныльчы, што ріднэ слово --
 Ем гоісат у огороды.
 Поваже і батькывскы мову,
 У іііі дывіс бы в воду.
 Будь смалішым. Нмстыннэса
 В світ пускаты ріднэ слово.
 Ниссоромса -- гоіорнэса
 Рідным краём, рідны і мово і.
 т. Іванцэвчыч

Василь БРЫЛЬ

ІЕ -- ПОЛЫШУК

Ны лятвын і ны русын
 І ны русына іе сын,
 Іе -- ітнншы і і полышук.
 І сві і рід нмпорышчу!
 Іе в болото вы уарис,
 Іе Чырнобыль птрыніс,
 Іе ніколы нмумру,
 Во у Бога мнц быру.
 Ха і будуыць БВК
 В Дорогычнны і пока,
 Іе і з гэтым розбурис,
 До бандышув добурис!
 Іе по-своёму жыву:
 Млос, і ім, ляде і зону.
 Іе і кншыку нмпышу --
 Ха і ідзе про плімя шум!
 В нобы лётае бусёк.
 Він мн і Бн і, мн і голосок.
 Іе ёму молос, служу,
 З і ім Поліссье стырнчу!
 Яновскы і раён,
 с. Дыржыч

ЕТВИЗЬ

ДІЯЄСЬ ВТН. ПОЛІСЬСЯ /протег, зачин в № I/5/ за 89.04./

Логика, по якій вдумали так названу централізовану Київську Русь, привела до того, що трі було вдумати і руського етноса -- іідняє племне, чога на самділовы нбуло: "вськіе предположения о "русской прародине" или о зачатках восточнославянской народности внутри праславянского мира ничем не оправданы"/В.Седов. Восточные славяне в VI-XIII в.в./, там-же додає: "в формировании древнерусского языка и народностей существенная роль принадлежала распространению христианства и письменности".

Колн-ж и далиј вті за логикю вдумки, то чому-б нсполнчтн лрдину Московіі за татарву -- Московія-ж дэ-яку пору була дудліглюю Орді. Альбо чому-б нсполнчтн Москву за литовську твердь -- вона-ж захоплювалася КМІ...

"Київська Русь" -- Київськє князичне -- давншна держава дывдв зарышннх русьнє /а ны росєіцєв!/, яка то падала в авторитєтовн, то брала вєрхє над сусідамы, навєзєуючы їм ны но волю свою, алы і цєдєлогю, культуру і, вьдомо-ж, вологу. Зазнала такого узєдія от Києва и Етвизь, особлыво в 983-1015 роки. Алы русьнськї узєді і -- то ны ііднїи, якого Етвизь зазнєвала. Був шє і полєцькї і, а тако-ж и литовськї і, и латынськї і /чырыз мнєнєнєрє і/...

Етвизь, єко направдшна дїхавшца Нєропы, вєбрала в сьбє дуча вєіх околншнх плємнєв, культур, волід, алы пры гєтєм, вьдомо-ж, оставала сама собєк, вєздїючы на сусїдє і.

Гєвшнм, з 944 р., а то і ранї і ітвєгє і малы свою нпудлїгду держєву -- княжчнє чє зєвїязєк /спарєз/ княжчнєв. Вьдомо, і і-ї і тирєтра нбула завшї і однаковю. Дє-якн і і і земні завєбєувалцєса сусїдамы, дє-якн земні сусїдє і пєву пору булы долучаны до Етвизї. Ік то і казав: вєє тєкло -- вєє мнєлєсо.

Шє-ж товді за гєнєтєпє мє маїмо на Етвизї? Тут судєснєлєса нє іпєрєч і іх двє -- балцькї і, по якому і ітвєгє родинєцє з лєтвїнамы, жмудїнамы, лєтшємє і лєтгаламы, и сєльдьцкї і /кєльцькї і/, по якому вєнє родинєцє з чєхамы, прїкарєтцїамы и гнєчлємє плємнїамы Оєнрїдковї і Нєропы. Снєтнєз гєтнх гєнєтєпє і, та доданє дє-якнх гнєчлєх, нє іпєрєч, гєтє і армїцєв /скїрє і/, и дав у внєчєковн плємнє, яє мє звємо і ітвєгєамы -- дїдамы ітнєцькнх полєшукїв. "Пєзнєйшє слєвїанїзєцїє, по-вїдїмому, нє повнїєлє на дрєвнєйшє особєннєтн єтєго арєалє"/"Антрєологїє Белєоруссьєго Полєсьє", 1978, шн./.

Алы-ж слєвєнєзєвєннє і ітвєжєкї і зымнї було. Було, алы... ны слєвєнїамы єк гєнєтєпєк, плємнєм, а нослїлєкєамы слєвєнськї і мє-вє, яка в свою колї іку нбула самєстї інїє, отгєлнєвєннє од нєнєдє-нєрєпєзєсьєго дєрєвє. Слєвєнськє мєвє -- то снєтнєз нє іпєрєч трєх мєвннх стїхї і -- балцькї і, лєтнєськї і и скїрєськї і /єрєнськї і/.

Тєму і родєство мєз і ітвєгєамы /ітнєцькнємє полєшукєамы и, до прїкїлєдє, росєїцїамы тако-ж самє, єк мєз тємє-ж нєкнєскїєцїамы и гнєчлєнїєцїамы: нє на повєрхнї, нє вєлєднїє, нє дє-якнємє культурннємє особлєвнїєамы. Родєство-ж глєбїшє в і ітвєгє і -- нє іпєрєч з балцькнємє и сєльдькнємє.

У то і самї і чєс і ітвєгє є за окрїєнїє плємнє, яє мєє і свою окрїєнїє гєлнїку на дєрєвєнє вєсєлєдєськї і і культурнє.

/протєг у колї іному нємєрєвнє/.

ЫКОЛОГЫЦЬКА БОЧЫНА

НАКАЗЫ ПАРФІРА ІВАНОВОГО

Найблыжыя і найшырышы дзверы до сьвіта духоўнаго -- чырыз культуру. Ля нам, польшукам-ітв'ягам, чырыз культуру, яку захоўвалы і разьвівалы нашы діды, чырыз традыці, обычэі, які могуць заховатца сьвітовы но крыз нас!

Нас хдэ вшырка і трудна дорога. Вона -- і мусовосьць, вона -- і гонор ля нам! И стую дорогу найліпшы асылять но душы тілом. Мае рашію высловьско: в дужому тіловы -- дужыі дух.

Нагуцы дужосьці Божы посыланцы гучать од зачыну людзьскаго жы-віння на зямлі. Еть такы Наставлелшыкы і тыпэр. Найтруднішы -- іх почуты, в іх повірыты. Спомыз іх и Парфір Іванов -- був+/ -- чыіі наказы мы і пропонуімо вам, нам:

1. Двйчы за дне купајса в холодніі воді, шоб було ля тэбэ добра. Купајса, дэ можеш: в гозыровы, в ричцы, в баліях, пуд дошчыком чы облівајса. Гаречэ купанне завіршуј холодным.
2. До купання чы послі іго, а гды е за можшывэ, то і пры ёму, выйдзі до прыроды, стань босоніж на зямню, а взьму на сніга, хочбы на мякыну-другу. Взяхны ротом духа разэј пару и в думках зыч собі и всім людюм буты дужымы.
3. Нывывај алкаголю і нычвэдэ.
4. Старајса хоч раза на тыжня зусім ныісты -- з п'етодне /18-20 годін/ до ніділы /12 годін/. Гды тежко тобі, то голодај хоч дзёнічэ.
5. Ныдільно, о 12-іі годныны выйдзі до прыроды босоніж и пару разэј подыхај и подумај, ек повэляно выіты.
6. Нарав прыроду, шо навкола тыбэ. Ныц нывыплэвуј з сыбэ.
7. Давај добраго дне всім и скрызэ.
8. Помагај людюм, чым можеш. Робы тэ тішачыса.
9. Пырйоры в собі скупырдејство, сыдоляжыне, самоздовольныне, мутыне, крывыне-душою, выставленне шо-то-је. Вір людюм, ныкажы про іх нысправыдыво и ныжмы до сэрця сьвого нычогых думок про іх.
10. Вызволь сьвою голову од думок про надуты, хворобы, смэрць. То бутымэ тьвоіім звытэжынем.
11. Думкы ныодлучэј од діла. Прочытав -- добра, лэж чоловэ - робы!
12. Роспыдај и пырйдавај опыта, алы ныхвалыс, ныпоставляјса шо-то-је! Будь скоромным, спокойным.

Гэты наказы, гды шыро слідуваты іім, помозуть нам выстояты од чырнобыльськых и гынчых навалэј и зайнеты сьвое місьте в прыроды. Воно, наше -- польшукыв-ітв'ягэј -- місьте, ны крыз кого ны зайнэте и ны за екы грошы ныкуплејця -- а но крыз рұчны дшыла здобудыця.

Н.Л., доцент Ырысьцііскаго пэдытагута.

Поліська слівныця

Нарэшты, послі і стылькых рокэј хдінныя, е выдрукована слівныця говорык Ырысьцііскаго /Дылектыны слоунык Ырысьціны. -- Мінск: "Навука і тэаініка", 1993/. И хоч вона и пызно зьявыласа, и охватэе но рашту поліськыіі лэксыкы... одно -- тішытыса е з чого: пыршу сьвою слівныцю мы маіімо.

